

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
42

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-29-X

BRNO 2001

PŘEHLED VÝZKUMŮ 42 (2000)

- Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: infor@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>
- Odpovědný redaktor: Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
- Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D.,
PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš,
Alice Del Maschio
- Na titulním listě:
1. Výřez jihovýchodní části historického jádra města Brna z plánu z roku 1754 (Archiv města Brna, Sbíрка map a plánů K11).
Uložení Portos//D:/scanner/PV 2000/PV/Pvtif.tif
 2. Dvě středověká aquamanile ve tvaru beránka a koníčka, pocházející z odpadních jímek, odkrytých roku 2000 při výzkumu severozápadní části tzv. „Velkého Špalíčku“ v Brně (Dominikánská 3, 5, 7). Foto Karel Šabata, Museum města Brna.
- Tisk: BEKROS
- Náklad: 350 ks

© 2001 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

(obr. 8). Jedná se o fragment nezdobené mísy a dva zdobené střepy pocházející ze dvou zvoncovitých pohárů.

Zdeněk Schenk, FF MU Brno.

Resumé:

Přerov (Kataster Předmostí, Bez. Přerov), „Díly“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Terrainbegehung.

PTENÍ (okr. Prostějov)

„Tabule“. KZP. Sídliště. Záchraný výzkum.

V trase nově budovaného vodovodního řadu „D“ mezi Ptením a Pteňským Dvorkem byla v poloze Tabule zjištěna koncentrace pravěkých objektů. Vedle objektů platěnické fáze kultury lužických popelnicových polí byl prozkoumán i jeden menší objekt (K 514) se střepem z mísy s rozšířeným a kolkovaným zdobeným okrajem. Nejbližší analogie k nalezenému střepu najdeme v kultuře se zvoncovitými poháry.

Miroslav Šmíd, ÚAP Brno

Resumé:

Ptení (Bez. Prostějov), „Tabule“. Glockenbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

SOKOLNICE (okr. Brno-venkov)

„Na úzkých“, 500 m JZ obce. KZP. Hrob (?). Povrchový průzkum.

Při systematickém povrchovém sběru byla v trati „Na úzkých“ v prosinci roku 1999 nalezena větší část zvoncovitého poháru (obr. 9). Podle stavu dochovalosti, s ohledem na čerstvý lom, je pravděpodobné, že uvedený kus keramiky pochází z hrobu, který byl porušen v nedávné době. V okolí místa nálezu však nebyl zjištěn žádný doprovodný materiál. Naleziště je lokalizováno v okolí bodu vymezeného souřadnicemi na ZM 1:10000, list 24-43-11, 350 mm od Z s. č., 182 mm od J s. č. Domněnku, že v uvedeném místě se nachází pohřebiště kultury zvoncovitých pohárů, potvrzují starší nálezy získané před 2. světovou válkou (NZ v AÚ AV ČR Brno, č. j. 991/50, 992/50, 993/50; Belcredi a kol. 1989, 74; Červinka 1908, 216; Podborský, ed. 1993, 219, obr. 136:3).

Martin Kuča, Petr Žákovský, FF MU Brno

Literatura:

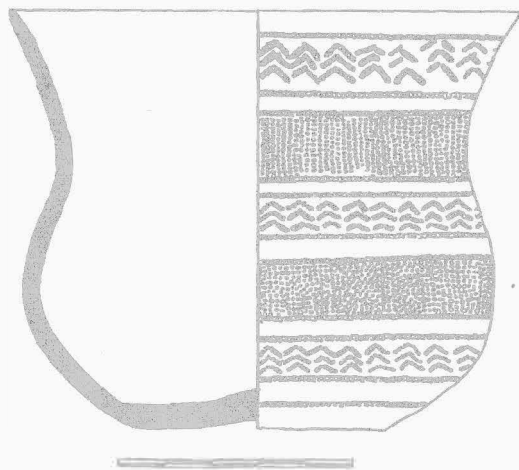
Belcredi, L. (ed.), 1989: Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov. Brno.

Červinka, I. L., 1908: O pokolení skrčených koster na Moravě. Moravské starožitnosti II. Kojetín na Hané.

Podborský, V. (edd.) 1993: Pravěké dějiny Moravy. Brno.

Resumé:

Sokolnice (Bez. Brno-venkov), „Na úzkých“, 500 m SW der Gemeinde. Glockenbecherkultur. Grab (?). Terrainbegehung.

Obr. 9. Sokolnice (okr. Brno-venkov). Hrobový (?) nálezu keramiky. Grabfund (?) der Glockenbecherkultur.

VELKÁ BYSTRICE (okr. Olomouc)

„Svéslavický kopec“. Eneolit (?). Sídliště. Záchraný výzkum.

V souvislosti se stavbou rychlostní komunikace R35 z Lipníku nad Bečvou do Olomouce-Slavonína byl proveden na této lokalitě záchraný archeologický výzkum, který probíhal ve dvou etapách v letech 1999-2000. První etapa byla zahájena v listopadu 1999 a práce probíhaly do poloviny prosince. Druhá etapa prací proběhla na jaře ve dnech od 7. 4. 2000 do 18. 4. 2000.

Archeologická lokalita Velká Bystřice 1 se nachází na mírné sprašové terase asi 1,5 km J směrem od obce Velká Bystřice a 1 km SZ od obce Přáslavic. Lokalita je obtčána ze SV ve vzdálenosti cca 100-500 m „Přáslavicou svodnicí“ a ve vzdálenosti cca 100-600 m J od lokality protéká potok „Beroňka“. Záchraným výzkumem byla odkryta, prokopána a zdokumentována plocha o celkové výměře cca 5 ha, jejíž nadmořská výška se pohybovala v rozmezí 256-283 m.

Na celkové ploše výzkumu bylo odkryto 18 objektů, které byly interpretovány jako zásobní jámy, a to nepravidelného nebo kruhového až oválného půdorysu o rozměrech 1,5-2,8 m a hloubce od 0,5 do 1,8 m.

Zkoumané objekty měly tmavý černošedý nebo černohnědý zásyp, většinou se žlutými mikrovrstvami. Pouze dva objekty obsahovaly archeologické artefakty (objekty č. 5 a 6).

V objektu č. 5 byly nalezeny zlomky keramiky, mazanice a zrnitěrka, v objektu č. 6 jenom kamenný brousek. Dochované zlomky keramiky nedovolují přesnou dataci objektu, zdá se však, že je možné zařazení do období eneolitu. Tento názor mohou potvrdit podobné nálezy z nedalekých lokalit (cca 1-2 km) Velký Týnec 1 a Přáslavice 3, kde byly nalezeny objekty z tohoto období (KNP, KŠK). Na zkoumané ploše byla sondována také deprese přírodního původu, která se ze začátku zdála být částí kruhového příkopu a ve které se nenašly stopy antropogenní činnosti (objekt č. 7 o maximální hloubce cca 0,3 m).

„Vrtov“. KNP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 19. 4. - 29. 4. 2000 proběhl záchranný archeologický výzkum na akci „Výstavba technické infrastruktury pro 33 rodinných domků Velká Bystřice – Vrtov“. Archeologická lokalita Velká Bystřice 2, trať „Vrtov“, se nachází na dost prudkém svahu sprašově jílovité terasy, na jižním okraji města. Lokalita je obtékána ze S, ve vzdálenosti cca 200-250 m, potokem „Vrtůvka“. Výzkumem byla odkryta a prozkoumána plocha o celkové výměře cca 1,8 ha a její nadmořská výška se pohybovala v rozmezí 265-271 m.

Na celkové ploše výzkumu bylo odkryto i prozkoumáno 20 pravěkých objektů, ze kterých většina byla interpretována jako zásobní jámy (objekty č. 2-3, 6-14, 17-20). V případě tří objektů (obj. č. 1, 15, 16) se jednalo o kúlové jámy. Dva objekty č. 4 a 5 tvořily vyšší strukturu, a to zbytky chaty (?) s pecí.

Většina objektů (obj. č. 6-16) nacházejících se v Z části zkoumané plochy byla zničena těžkými mechanizmy. Plocha o délce cca 40 m a šířce 10-15 m byla vybagrována do hloubky 1,30-1,80 m, takže se zachovaly jen profily objektů ve stěně výkopu.

Do eneolitu spadá 6 objektů kultury s nálevkovitými poháry (obj. č. 7, 9, 11, 13, 17, 20). Ostatní objekty, které neobsahovaly žádný datovací materiál, byly rámcově zařazeny do pravěku.

Arkadiusz Tajer, AC VM Olomouc

Resumé:

Velká Bystřice (Bez. Olomouc), „Svéseďlický kopec“. Äneolithikum (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

Velká Bystřice (Bez. Olomouc), „Vrtov“. Trichterbecherkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.